בית משפט השלום ברחובות

24 ינואר 2022

ת"א 27187-08-20 א.א. נ' א.א.

מספר בקשה:7

בפני כבוד השופטת, סגנית הנשיאה רנה הירש

התובע והנתבע שכנגד **א.א.**
(המבקש) באמצעות עו"ד בועז ארבל

נגד

הנתבעת והתובעת שכנגד **א.א.**
(המשיבה) באמצעות עו"ד אסף לפלר ועו"ד עטרה שינברגר

החלטה

1. לפניי בקשת התובע לדחייה על הסף של התביעה שכנגד שהגישה הנתבעת (להלן: **הבקשה**).

<u>התביעה והתביעה שכנגד בתמצית</u>

2. התובע הוא דודה של הנתבעת. התובע הגיש תביעה נגד אחייניתו בטענה כי החל משנת 2016 היא סחטה ממנו כספים באיומים לפיהם, ככל שלא יעביר לה סכומי כסף, היא תפרסם עלילת שווא ותתלונן כי תקף אותה מינית כשהייתה קטינה.

בכתב ההגנה הכחישה הנתבעת כי סחטה את התובע ואף הכחישה כי קיבלה מהתובע את הכספים שטען ששילם לה (סעיף 40 לכתב ההגנה של הנתבעת).

3. הנתבעת הגישה תביעה שכנגד, בטענה כי על התובע לשלם לה פיצויים בגין מעשי אונס שביצע בה במשך תקופה בת שלוש שנים, שהחלו כאשר הייתה בת 6 ונפסקו בהיותה בת 9 שנים. במועד הגשת התביעה שכנגד הייתה הנתבעת בת כ- 44 (סעיף 48 לכתב ההגנה של הנתבעת). התובע מכחיש מכל וכל את הטענה כי אנס את הנתבעת.

<u>תמצית טענות הצדדים בבקשה</u>

4. התובע עתר לדחיית התביעה שכנגד על הסף מחמת התיישנות ולחלופין מחמת שיהוי. לטענת התובע, התביעה שכנגד היא תביעה המבוססת על טענות לתקיפה מינית או התעללות, לגביהן חלפה תקופת ההתיישנות הקבועה בסעיף 18א לחוק ההתיישנות, תשי"ח-1958 (להלן: **חוק ההתיישנות**).

התובע טען כי לא מתקיימים התנאים הקבועים בסעיף 4 לחוק ההתיישנות המאפשרים הגשת תביעה שכנגד גם כשעילתה התיישנה, שכן זו אפשרית רק כאשר התביעה והתביעה שכנגד "נושאן אחד או כשהן נובעות מאותן נסיבות". לטענת התובע אין כל קשר בין שתי התביעות, הן לא מעלות שאלות דומות ואפילו לא קרובות, לא עוסקות באותו נושא ולא נובעות מאותן נסיבות.

5. הנתבעת התנגדה לבקשה. לטענת הנתבעת התביעות קשורות, עוסקות באותו נושא ונובעות מאותה מערכת נסיבות. המוטיב המרכזי בשתי התביעות הוא טענת האונס, שני הצדדים נדרשים לטענה זו בכתבי הטענות ולא בכדי שהתובע צרף לכתב התביעה תוצאות בדיקת פוליגרף אשר לשיטתו מאששות את גרסתו לפיה לא אירעו מעשי אינוס.

לשיטת הנתבעת, כאשר תידון התביעה יהא על בית המשפט לבחון האם הועברו הכספים מהתובע לנתבעת. ככל שייקבע – בניגוד לגרסת הנתבעת – כי הנתבעת קיבלה את הכספים, יידרש בית המשפט לשאלה האם אירעו מעשי האינוס בפועל, על-מנת לקבוע אם הנתבעת חייבת בהשבתם או לא; אם אכן מדובר בכספים שנסחטו שלא כדין; או אם הנתבעת התעשרה שלא כדין.

עוד טענה הנתבעת כי התובע כלל בתביעתו דרישה לפיצוי לא ממוני בסך 50,000 ₪ בגין עוגמת הנפש שנגרמה לו, לטענתו, בשל עלילת השווא שהעלילה עליו הנתבעת. על-מנת לבחון את הפיצוי לו טוען התובע, יהא על בית המשפט לקבוע אם אכן היתה עלילת שווא, ומכאן שיידרש להכריע בשאלה אם התובע ביצע בה מעשי אונס.

6. התובע הגיב (לאחר רשות שניתנה לו) לתשובת הנתבעת לבקשה. בתגובתו טען התובע כי לצורך בירור תביעתו, בית המשפט לא יידרש להכריע האם ביצע התובע את המיוחד לו וכל שיידרש הוא בירור "האם התובענת שכנגד סחטה כספים שלא כדין" (סעיף 3). התובע טען כי קבלת כספים מתוך סחיטה באיומים היא פסולה בהתאם לדין "ולא משנה האם יש אמת או אין אמת מאחור(י) טענת התובענת שכנגד..." (סעיף 4).

<u>דיון</u>

7. תביעה בשל טענות לתקיפה מינית שבוצעה בנפגע בהיותו קטין מתיישנת בחלוף 7 שנים ממועד שבו מלאו לנפגע 28 שנים בהתאם להוראות סעיף 18א לחוק ההתיישנות [לדיון בסעיף זה ותכליתו ראו: טל חבקין <u>התיישנות</u> 384-375 (מהדורה שניה, 2021); להלן: **חבקין**].

בעניינו אין מחלוקת כי הנתבעת הגישה את התביעה שכנגד בגיל 44, דהיינו בחלוף תקופת ההתיישנות. לפיכך, יש לבחון האם התביעה שכנגד נכנסת בגדרי סעיף 4 לחוק ההתיישנות אשר מורה כך: "בתובענה על תביעה שלא התיישנה או שהתיישנה אך לא נטענה נגדה טענת התיישנות, לא תישמע טענת התיישנות נגד קיזוז באותה תובענה ולא נגד תביעה שכנגד, כשהיא והתביעה שבאותה תובענה נושאן אחד או כשהן נובעות מאותן נסיבות" **(ההדגשה הוספה - ר.ה.)**

8. אני סבורה כי לא ניתן לשלול בשלב זה את טענת הנתבעת לפיה סעד הפיצוי הלא ממוני לו עתר התובע בסך 50,000 ₪ בגין עוגמת הנפש – שנגרמה לו לטענתו בשל עלילת השווא שהעלילה עליו הנתבעת – עשוי לחייב בירור של השאלה האם אכן מדובר בעלילת **שווא** אם לאו. על-פניו נראה כי עוגמת הנפש שעלולה להיגרם בשל סחיטה בגין עלילת שווא המבוססת על טענת אונס קטינה במשפחה, אינה שקולה לעוגמת הנפש שעלולה להיגרם בגין סחיטה "סתם".

בהקשר זה גם העובדה כי התובע בחר מיוזמתו לצרף תוצאות בדיקת פוליגרף שעבר בנוגע לשאלת האינוס כמו גם החלטתו להתייחס ולפרט בכתב התביעה מטעמו את תוכנם ופרטיהם של האיומים שלטענתו השמיעה הנתבעת, יש בה כדי לתמוך לכאורה בעמדת הנתבעת שמדובר במסכת עניינים שנושאם אחד או שהם נובעים מאותן נסיבות. כפי שמציין השופט חבקין בספרו, כאשר שני הצדדים נדרשים לעסוק בעבר ולהביא ראיות להוכחת תביעותיהם נחלשים משקלם של טעמי ההתיישנות (**חבקין**, 160).

9. עילת תביעה נוספת שהעלה התובע היא עוולת הפרת חובה חקוקה של סעיף 428 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: **חוק העונשין**). סעיף זה קובע כך: "המאיים על אדם בכתב, בעל פה או בהתנהגות, בפגיעה שלא כדין בגופו או בגוף אדם אחר, בחירותם, ברכושם, בפרנסתם, בשמם הטוב או בצנעת הפרט שלהם, או מאיים על אדם לפרסם או להימנע מפרסם דבר הנוגע לו או לאדם אחר, או מטיל אימה על אדם בדרך אחרת, הכל כדי להניע את האדם לעשות מעשה או להימנע ממעשה שהוא רשאי לעשותו, דינו - מאסר שבע שנים; נעשו המעשה או המחדל מפני איום או הטלת אימה כאמור או במהלכם, דינו - מאסר תשע שנים".

במסגרת הטיעונים שהגישו הצדדים טענה הנתבעת, בצורה כללית ואגבית ומבלי להידרש לניתוח העילה, כי ככל שאירעו מעשי האונס לא מדובר בכספים שהוצאו שלא כדין או בסחיטה (סעיף 10 לתשובת הנתבעת). התובע טען מנגד, באותה אגביות וללא אסמכתאות, שבית המשפט לא יידרש לבחון את אמיתות טענות הנתבעת לצורך בירור תביעתו.

איני סבורה כי הצדדים העמיקו חקר די הצורך על-מנת להביא בפני בית המשפט את מכלול הנתונים הנדרשים לצורך קבלת הכרעה מושכלת בשאלת ההתיישנות, על אחת כמה וכמה

בנסיבות המיוחדות והרגישות של ההליך כאן. הצדדים כלל לא נדרשו לניתוח השאלה האם במסגרת הדיון בתביעת התובע ולצורך הכרעה בעילת הפרת חובה חקוקה בגין עבירת סחיטה באיומים תידרש בחינה של השאלה האם טענה שהיא חשיפת אמת נכללת בגדר איומים? האם איום בפרסום דבר אמת הוא "שלא כדין"? האם איום בפרסום אמת יכול להוות פגיעה בלתי ראויה או בלתי מידתית בשם הטוב? ועל מי הנטל להוכיח את רכיב ה"אמת"? לדיון והרחבה בנושאים אלה ראו: אלון ברנר "עבירת הסחיטה באיומים - שאלות של דין רצוי לחץ פוליטי כ"סחיטה באיומים" פלילים ח 299 (1999); אסף הרדוף "עבירה מאיימת – מבט ביקורתי בעבירת האיומים" משפטים על אתר יג 33 (תש"פ).

10. עילת תביעה נוספת שהעלה התובע היא לפי חוק עשיית עושר ולא במשפט, תשל"ט-1979 (להלן: **חוק עשיית עושר**). אף בהקשר זה לא נדרשו הצדדים בטיעוניהם לשאלה האם תידרש בחינה של שאלת האונס, ככל שייקבע כי הכספים שולמו לנתבעת ותועלה טענה שההשבה בלתי צודקת בהתאם להוראות סעיף 2 לחוק עשיית עושר.

11. על-אף כל האמור לעיל, ככל שלא יעלה בידו של התובע לעמוד בנטל הראייתי ולהוכיח כי מסר את הכספים לנתבעת ייתכן וכלל לא יתעורר הצורך לעסוק במלוא ההיבטים וההשלכות של עילות התביעה. במקרה כזה, ישנה אפשרות שההכרעה בתביעה העיקרית לא תחייב התייחסות לטענות כנגד הנתבעת לעלילת שווא, לסחיטה, לאיומים וכיו"ב.

מנגד, אם יוכיח התובע את מסירת הכספים לנתבעת, ישנה אפשרות שיידרש – תוך כדי הכרעה בתביעה העיקרית – לדון ולהכריע בשאלה אם מסירת הכספים נעשתה בשל איום, אם האיום התייחס לפרסום דבר אמת או עלילת שווא, ואם בוצעו מעשי אונס על ידי התובע כנגד הנתבעת, על מנת לקבוע אם חלה על הנתבעת חובת ההשבה.

12. מעבר לכל האמור לעיל, יש קושי להכריע בשלב זה בשאלת ההתיישנות בטרם התרשמות מבעלי הדין באופן בלתי אמצעי, ובמיוחד כאשר מדובר בגרסה מול גרסה ובנושא בעל רגישות מיוחדת. בנסיבות אלו, מצאתי לנכון ליתן משקל גם לעובדה שבשלב מקדמי זה טרם נשמעו גרסאות הצדדים עצמם וטענות הצדדים כפי שהן מצויות כרגע בפני בית המשפט הוצגו על-ידי באי-כח הצדדים בלבד.

13. בנסיבות הייחודיות של תיק זה ולאחר שקלול טענות הצדדים כמפורט לעיל, אני סבורה כי בשלב זה לא הונחו בפני בית המשפט מכלול הנתונים הדרושים להכרעה מושכלת ונראה כי בירור עובדתי של התביעה לגופה עשוי לשפוך אור גם על בירור שאלת ההתיישנות.

כפי שנפסק על-ידי בית המשפט העליון: "המצב הטיפוסי האחרון הוא מצב שבו לבית המשפט יש יסוד סביר להניח, אשר לא עולה בהכרח כדי ידיעה, כי בירור עובדתי של התביעה לגופה עשוי לשפוך אור על בירור שאלת ההתיישנות. זהו מצב של חפיפה פוטנציאלית של הבירור העובדתי. כבר נקבע בפסיקה כי בבוא בית המשפט להכריע בטענת התיישנות, עליו להיות משוכנע כי יש בידו מכלול הנתונים הדרושים להכרעה מושכלת (ראו: עניין גנאים, בפסקה 13; חבקין, בעמוד 86). לפיכך, בנסיבות של חפיפה פוטנציאלית בהן בית המשפט מעריך כי במהלך ניהול התביעה לגופה יתווספו נתונים אשר ישליכו אף על שאלת ההתיישנות, ככלל יהיה זה ראוי לדחות את ההכרעה בטענת ההתיישנות לשלב בירור התביעה גופה". **ראו**: רע"א 6552/20 בנק דיסקונט לישראל בע"מ נ' א.לוי השקעות ובניין בע"מ (02.12.2020).

14. בדומה, נפסק כי כאשר השאלה אם תביעה ותביעה שכנגד נושאן אחד או שהן נובעות מאותן נסיבות טעונה בירור עובדתי, אין מניעה להכריע בה לאחר בירור כזה, שלא כעילת סף. ראו: רע"א (מחוזי ת"א) 59326-01-19 איי טו זד גרפיק סולושנס בע"מ נ' כריכיית מאירי בע"מ (13.2.2019); ת"א (מחוזי מר') 49886-02-16 שינפלד נ' ז'יץ (08.05.2016).

15. למעלה מהדרוש, ועל-אף שהצדדים לא הפנו לפסק דין זה, מצאתי להתייחס בקצרה לנסיבות שייתכן וניתן להקיש מהן לענייננו, בהן הגיע בית המשפט למסקנה שונה. מדובר בת"א (שלום חי') 64622-01-17 חודדה נ' גולדנברג, פס' 33 (03.12.2017), שם נקבע, מעבר לנדרש, שתביעה לפיצוי בגין מעשי תקיפה ואינוס שאירעו, לפי הנטען, מעל שבע שנים לפני שהוגשה התובענה, ותביעה שכנגד שעילתה פרסומי לשון הרע שבוצעו שנים מאוחר יותר בגין אותם אירועים, אין נושאן אחד ואינן נובעות מאותן נסיבות. כאמור, שם נקבעו הדברים למעלה מן הצורך. בנוסף, בשונה מענייננו, הטענה בה עסקה הבקשה שם היא שחלקים מהתביעה העיקרית התיישנה ולא התביעה שכנגד, ומכיוון שהדברים נאמרו מעבר לנדרש - בית המשפט שם לא פירט באופן מלא את הנימוקים והטעמים שהובילו אותו למסקנה אליה הגיע.

בהקשר זה ראו והשוו עם קביעות בית המשפט בת"א (מחוזי ת"א) 13541-09-14 סונול ישראל בע"מ נ' לזרוביץ, פס' 17-17 (3.4.2016), שם נקבע כי תביעה לתשלום סכומים ששולמו בחסר בין השנים 2006–2009 תוך הפרת הסכם בין הצדדים, ותביעה שכנגד בטענה שהמערך ההסכמי שעליו נסמכה התביעה (**הסכמים שנכרתו בין 19 ל-37 שנים קודם לכן**) גיבש הסדר כובל, כלל תנאים מקפחים והיפלה את הנתבעים, הן תביעות באותו נושא חרף פער הזמנים. זאת, בנימוק שהגנת הנתבעים ממילא תצריך לברר את הטענות שהועלו בתביעה שכנגד.

כאמור, הדברים הובאו למעלה מן הצורך וממילא שפסק דינו החלקי של בית המשפט השלום בחיפה והעמדה שהובעה שם אינם מהווים פסיקה מנחה בעניין.

<u>התוצאה</u>

16. מסקנתי היא כי בנסיבות העניין, יש לדחות את ההכרעה בטענת ההתיישנות לשלב בירור התביעה גופה. בהתאם, **הבקשה לדחייה על הסף של התביעה שכנגד נדחית.**

בהתאם לסעיף 4 להחלטתי מיום 09.11.21, התובע רשאי להגיש חוות-דעת נגדית בתוך 60 ימים מהיום.

17. נוכח התוצאה אליה הגעתי, אין צו להוצאות.

<u>החלטה זו מותרת בפרסום שכן שמות הצדדים נמחקו ולא צוינו פרטים מזהים</u>.

ניתנה היום, כ"ב שבט תשפ"ב, 24 ינואר 2022, בהעדר הצדדים.

רנה הירש, שופטת, סגנית הנשיאה